

розслідування кримінального провадження щодо несанкціонованого втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку [4].

На сьогоднішній день ключовою проблемою витоку персональних даних виступає відсутність централізованого державного захисту особистих даних громадян України, оскільки кожен орган лише рефлекторно здійснює самостійний захист свого вебсайту чи вебпорталу. Витік персональних даних насамперед є проблемою не локального характеру, а загальнодержавного, так як здійснюється не лише одного з державних органів влади, а цілком глобального характеру в розрізі забезпечення інформаційної безпеки національних інтересів України. Отже, зазначена проблема потребує комплексних дій стосовно централізованого захисту вебсайтів і вебпорталів органів державної влади, оскільки інформаційна безпека є складовою частиною державної безпеки [3].

Слід зауважити, що станом на січень 2022 року мобільний додаток «Дія» завантажили понад 13 мільйони користувачів, що надає підстави вважати, що популярність цифрових ресурсів з кожним роком зростає, все більше громадян користуються додатком у якості посвідчення своєї особи, а також ідентифікації під час реєстрації на державних вебпорталах.

Підсумовуючи вищевикладене, враховуючи на сьогодні наявність значної кількості користувачів зазначеного додатку, існує достатньо підстав вважати, що у зв'язку із розвитком інформаційних технологій та переведення більшості державних послуг до цифрового онлайн простору, з боку держави необхідно приділити особливу увагу для забезпечення відповідного захисту персональних даних громадян України на вебпорталах і вебсайтах органів державної влади.

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 67-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

2. Про деякі заходи щодо поліпшення доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг : Указ Президента України від 29.07.2019 № 558/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/558/2019#Text>.

3. Дмитришин М. В., Жураківська М. І. Витік персональних даних в електронному урядуванні: реалії та проблеми державних вебсайтів і порталів. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. № 20. С. 111–119.

Олександр НЕКЛЕСА,
Денис ЮР'ЄВ
викладачі кафедри фінансових
та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Розвиток та модернізація системи державного управління є пріоритетним напрямком України щодо її Євроінтеграційного курсу. Стратегією реформування законодавства щодо управління державними фінансами в Україні затверджено вдосконалення сучасної системи, яка буде здатна швидко та безпечно надавати споживачу якісні державні послуги, при цьому ефективно акумулювати ресурси держави, розподіляючи їх відповідно до пріоритетних напрямків розвитку на довгострокові перспективи. Для цього необхідно, зокрема, забезпечити безпечне, контрольоване виконання державного бюджету, що потребує насамперед формування цілісної та дієвої системи органів фінансового контролю.

Наявність законодавчого регулювання, чітка регламентація та координація діяльності повноважних суб'єктів є одними із основних умов повноцінної організації державного фінансового контролю. Систему органів державного фінансового контролю за бюджетними установами в Україні становлять наступні органи: Рахункова Палата, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів (Міністр фінансів), Державна аудиторська служба,

Державна казначейська служба та Державна фіскальна служба.

Згідно з вимогами Бюджетного кодексу України контроль за використанням коштів Державного бюджету України від імені Верховної Ради здійснюється Рахунковою палатою, а Кабінетом Міністрів України координується та контролюється діяльність центральних органів виконавчої влади, які забезпечують проведення державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства [1]. Контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використання здійснюється від імені Верховної Ради України Рахунковою палатою, яка реалізує такі функції: проводить фінансовий аудит та аудит ефективності щодо надходжень до державного бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів та інших доходів, включаючи координацію та адміністрування контролюючих органів таких надходжень; виконання державних цільових програм, інвестиційних проектів, державного замовлення, надання державної допомоги суб'єктам господарювання за рахунок коштів державного бюджету; здійснення державних закупівель за рахунок коштів державного бюджету; управління коштами державного бюджету центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів; інших операцій, пов'язаних із надходженням коштів до державного бюджету та їх використанням [2].

У системі органів виконавчої влади Кабінет Міністрів України є найвищим органом, який забезпечує економічну самостійність та державний суверенітет України, реалізацію правової політики, законності, забезпечення прав і свобод людини та громадянина, здійснює заходи з метою забезпечення контролю за додержанням законодавства службовими особами органів виконавчої влади, а також органами місцевого самоврядування з питань виконання ними делегованих повноважень.

Центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю є Державна аудиторська служба України. Саме Кабінетом Міністрів України спрямовується і координується діяльність Держаудитслужби. Відповідно до покладених завдань Держаудитслужба здійснює контроль за цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів; достовірністю визначення потреби в бюджетних коштах під час складання планових бюджетних показників та відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі); досягненням економії бюджетних коштів і результативності в діяльності розпорядників бюджетних коштів; цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії; і т.д.

Окрім Державної аудиторської служби, Кабінет Міністрів України спрямовує і координує через Міністра фінансів України діяльність Державної фіскальної служби України, Державної казначейської служби України.

Міністерство фінансів України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Основними завданнями Міністерства є забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного внутрішнього фінансового контролю, казначейського обслуговування бюджетних коштів. Міністерство забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової і митної політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби із правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску.

Державна казначейська служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів. Казначейство здійснює контроль за веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складенням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності; бюджетними повноваженнями під час зарахування надходжень бюджету; відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету; відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі) і т.д.

Державна фіскальна служба України є центральним органом виконавчої влади,

діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів. Державна фіскальна служба відповідно до покладених на неї завдань контролює своєчасність подання платниками податків та єдиного внеску передбаченої законом звітності, своєчасність, достовірність, повноту нарахування та сплати податків і зборів, єдиного внеску, митних та інших платежів [3].

Отже, в Україні сформовано цілісну систему державного фінансового контролю як сукупність контрольно-аналітичних і експертних дій органів зовнішнього та внутрішнього державного фінансового контролю за суб'єктами державного сектора з метою забезпечення законності, запобігання порушенням фінансової дисципліни, економічної ефективності під час формування, розподілу й використання державних фінансових ресурсів.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що у сучасних умовах розвитку ринкових відносин в Україні, які супроводжуються процесами поширення корупції та проявами шахрайства в бюджетній сфері, пов'язаними із привласненням бюджетних коштів в особливо великих розмірах, виникає об'єктивна необхідність у забезпеченні дієвості державного фінансового та правоохоронного контролю, який би сприяв законності та раціональності використання коштів і майна, що належать державі.

Варто звернути увагу й на те, що у різних органах державного фінансового контролю в Україні однакові повноваження та підконтрольні об'єкти. Водночас потенційне дублювання функцій контролюючих органів повинне розглядатися як система стримувань і противаг, що забезпечить принцип прозорості державного фінансового контролю.

1. Ангеліна І. А. Система органів державного фінансового контролю і нагляду України: проблеми формування. *Економічний часопис XXI*. 2013. № 11-12. С. 95-98.
2. Дніпрова Т. Добросесність, відповідальність, достовірність – три базові цінності американської системи державного фінансового контролю. *Фінансовий контроль*. 2017. № 5. С.13-17.
3. Дребот С. Європейський вектор у сфері перебудови системи державного фінансового контролю. *Фінансовий контроль*. 2015. № 2. С. 42-47.
4. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ: Просвіта, 1996. 80 с. (із наступними змінами та доповненнями).
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010. *Відомості Верховної Ради України*. 2010, № 50-51. Ст. 572.

Сергій ПРОКОПОВ

старший викладач кафедри
економічної та інформаційної безпеки

Катерина БУЦАНОВА

студентка ННІ права та інноваційної
освіти Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ПРОБЛЕМИ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Сучасна інформаційна безпека сьогодні дуже важлива для всіх, хто користується комп'ютером або будь-яким гаджетом, які використовуються у повсякденній діяльності. Це майже всі. Інформаційна безпека має бути в центрі уваги кожного, оскільки велика частина нашої особистої інформації знаходиться в Інтернеті. Науковці стверджують, що інформаційна безпека необхідна через ризик, який виникає, коли технологія використовується для обробки інформації, оскільки інформація може бути розкрита неправильним чином або не тій людині. Багато компаній і організацій, які лише працюють із щоденними даними, вживають усіх запобіжних заходів щоб запобігти хакерам спричиняти атаки та зловживання даними, використовуючи системи виявлення та запобігання вторгненням, маніпулятори, а також відповідне навчання та політику, яку впроваджують їхні менеджери з безпеки. Але якщо говорити про соціальні мережі, це інша гра в м'яч. Служби соціальних мереж (SNS), як-от Facebook або Instagram, не є такими безпечними, незважаючи на технології, запроваджені на їхніх підприємствах, або політику, встановлену їхнім персоналом безпеки. Основною причиною цього є інформація, яку